

		Nota van inlichtingen 2	
		Aanvullende vragen naar aanleiding Nota van Inlichtingen 1	
nummering		vraag	antwoord
A	vraag 1	Naar aanleiding van het antwoord op vraag 1 in de Nota van Inlichtingen begrijpen wij dat de oorspronkelijke geschiktheidseis CO ₂ -Prestatieladder trede 3 of hoger volledig is komen te vervallen en dat hiervoor het SEB-convenant Basisniveau als uitvoeringsvoorwaarde in de plaats komt. Aangezien de onderhavige raamovereenkomst betrekking heeft op ingenieurs- en adviesdiensten en niet op de feitelijke uitvoering van GWW-werkzaamheden, gaan wij ervan uit dat de SEB-eisen uitsluitend van toepassing zijn voor zover binnen een Nadere Opdracht daadwerkelijk materieel wordt ingezet dat onder het convenant valt, dan wel wanneer deze eisen moeten worden verwerkt in door opdrachtnemer op te stellen contractdocumenten. Kunt u bevestigen dat inschrijvers hiervoor geen afzonderlijke certificering of bewijs van naleving bij inschrijving hoeven over te leggen en dat de toepasselijkheid van de SEB-eisen per Nadere Opdracht wordt vastgesteld?	De verlichting van de eisen, naar aanleiding van vragen op dit onderwerp in de eerste Nota van inlichtingen, levert discussie op. Besloten wordt de verlichting naar SEB-eisen in te trekken en blijvend uitgaan van de CO2 prestatieladder trede 3. Dit is ook overeenkomstig het reguliere beleid van de gemeente Hilversum
B	vraag 1	U heeft een wijziging doorgevoerd: CO ₂ -Prestatieladder trede 3 of hoger komt te vervallen, in plaats daarvan word SEB Convenant Basisniveau van toepassing verklaard. Dezelfde eis als aan aannemers. Kunt u duiden wat de impact is voor potentiële Inschrijvers? Afgezien daarvan begrijpen wij niet dat u de CO2 Prestatieladder heeft laten vervallen en vervangen door het genoemde Convenant. Ook voor dit certificaat geldt dat een organisatie serieus werkt maakt van reductiedoelstellingen en dit door een onafhankelijke CI laat toetsen.	Zie het antwoord op vraag A

C	vraag 3	Als antwoord op vraag 3 geeft u aan dat VCA-VOL persoonscertificering of de veiligheidsladder minimaal trede 3 voldoet. Het woord of is hierbij fundamenteel. Een certificering op organisatieniveau op de veiligheidsladder of VCA*(*) is fundamenteel iets anders dan een VCA-VOL persoonscertificering. Bij certificering op organisatieniveau is door een onafhankelijke CI middels een audit van een aantal dagen vastgesteld dat een organisatie voldoet aan de eisen vanuit de norm en dit integraal is geborgd in de organisatie. Certificering op persoonsniveau is kortweg een examen van 60 minuten door 1 persoon waarbij minimaal 65% goed beantwoord moet zijn. U heeft dit door het woord 'of' aan elkaar gelijkgesteld.	Bedoeld wordt het volgende: De veiligheidsladder of VCA*(*) is gedurende het aanbestedingstraject een kwaliteitskenmerk. Gedurende de uitvoering van de opdracht wordt een VCA-VOL persoons certificering gevraagd.
D	vraag 1	In antwoord 1 geeft u aan dat het SEB Convenant van toepassing wordt verklaard. Wat bedoelt u hiermee? Dient de gegadigde het convenant te hebben ondertekend? Zo ja, wat is daar de toegevoegde waarde van? Het convenant is opgesteld ten behoeve van opdrachtgevers en aannemers, dit heeft bijzonder weinig meerwaarde voor ingenieurs- en adviesbureaus en is in geen vergelijk met de CO2 prestatieladder. Indien antwoord op de vorige vraag ja is (dus de gegadigde dient het SEB convenant te hebben ondertekend) verandert u de geschiktheidseisen slechts 10 kalenderdagen voor het indienen van de inschrijvingen. Hierdoor is het voor sommige marktpartijen niet meer mogelijk om in te schrijven en voor sommige wel. Doordat u de reeds erg krappe planning (waar herhaaldelijk om uitstel is gevraagd) niet aanpast ontnemt u partijen de kans om een juiste aanbidding te doen en/of heeft u ervoor gezorgd dat partijen onnodig kosten hebben gemaakt voor het opstellen van een aanbidding die nu niet meer kan worden ingediend. Wij	Zie het antwoord op de vraag A.

		verzoeken u de wijziging ongedaan te maken en/of minimaal 3 weken uitstel voor inschrijving te verlenen.	
E	vraag 15	Bij antwoord op vraag 15 geeft u aan dat gegadigde het niveau van de medewerkers in de lijst met tarieven dient af te stemmen op het fictieve project. Welk fictief project bedoelt u? Zie vervolgens ook vraag 85 waar u geen sluitend antwoord op heeft gegeven. Naar aanleiding van het antwoord van vraag 15, er worden dus geen eisen gesteld aan het tarief, geen minimum o.i.d. waardoor gegadigden niet reëel lage tarieven kunnen indienen en prijs hiermee een dominante factor gaat spelen. Uit eerdere ervaringen bij andere raamcontracten leidt dit tot een niet gewenst resultaat bij de samenwerking. Wij adviseren u om in ieder geval een minimumtarief te stellen en/of eisen te stellen aan de aangeboden tarieven.	Wij gaan er vanuit dat u een team samenstelt die de komende jaren Hilversum faciliteert. Het team dient qua niveau en de kundigheid afgestemd te zijn op de te verwachte ingenieursopdrachten. Het betreft reguliere opdrachten zoals hierboven benoemd. Het team moet hierop passen. Hoe u de verdeling in functies inzet is aan u, maar de niveaus moeten wel passen binnen de kwalitatieve EMVI eisen
F	vraag 33	Bij vraag 33 verwijst u naar het antwoord van vraag 15, dit is geen antwoord op de vraag. Kunt u die alsnog verstrekken?	Abusievelijk is de verkeerde verwijzing opgenomen. Bedoeld wordt hier: De evaluatie wordt per project, in een gesprek van Opdrachtgever en Opdrachtnemer, uitgevoerd. Wij hanteren daarbij niet de 'best performance' methodiek.

G	vraag 85	Bij antwoord op vraag 15 geeft u aan dat gegadigde het niveau van de medewerkers in de lijst met tarieven dient af te stemmen op het fictieve project. Welk fictief project bedoelt u? Zie vervolgens ook vraag 85 waar u geen sluitend antwoord op heeft gegeven.	Zie hiervoor ook het antwoord bij vraag E
H	vraag 1	In de Nota van Inlichtingen (d.d. 20-10-2026) geeft u bij onder meer vraag 1 aan dat "De CO2-Prestatieladder trede 3 of hoger komt te vervallen, in plaats daarvan wordt SEB Convenant Basisniveau van toepassing verklaard. Dezelfde eis als aan aannemers". Het SEB-convenant is primair een afspraak tussen publieke opdrachtgevers en branche-/netwerkorganisaties. De Routekaart SEB legt de emissie-eisen vast voor bouwmaterieel richting 2030 en verder. Dit convenant is dus bedoeld voor uitvoerende partijen (zoals aannemers), maar niet voor advies- en ingenieurbureaus. Kunt u de eis voor het SEB Convenant Basisniveau daarom laten vervallen	Neen. Zie hiervoor ook het antwoord A
I	vraag 15, 32, 85, 116	Naar aanleiding van de beantwoording van vragen 15, 32, 85 en 116 constateren wij dat nog een wezenlijke onduidelijkheid bestaat over de invulling en beoordeling van Bijlage 3. In uw antwoord op vraag 15 geeft u aan dat inschrijvers moeten motiveren welk functieniveau (junior, medior of senior) zij bij de fictieve uren aanbieden voor het door u genoemde fictieve project. Voor zover wij kunnen vaststellen, is echter geen fictief project met een	bijlage 3 betreft de tarievenlijst. Zie voor een nadere toelichting het antwoord E Voor wat betreft de 'invulling' van deze bijlage gaan wij ervan uit dat u reële/marktconforme tarieven hanteert. De tarieven maal het aantal uren wordt getotaliseerd. Hier wordt op beoordeeld: de laagste inschrijving verkrijgt het maximaal aantal punten. de andere inschrijvingen worden relatief ten opzichte van de laagste inschrijving beoordeeld. Dit antwoord betreft alle deelvragen I

		omschrijving van de aard, omvang, complexiteit en inhoud van de werkzaamheden beschikbaar gesteld. De tarievenstaat bevat uitsluitend fictieve uren per functie en ook geen mogelijkheid om tekstuele toelichting te geven waarom voor bepaald functieniveau is gekozen. Zonder deze informatie is het niet mogelijk om objectief te onderbouwen welk functieniveau passend is. Dit leidt bovendien tot het risico dat inschrijvers verschillende uitgangspunten hanteren. Een inschrijver die uitsluitend junioren aanbiedt, kan hierdoor een aanzienlijk lagere beoordelingsprijs realiseren dan een inschrijver die voor dezelfde fictieve uren ervaren medewerkers aanbiedt. Wij verzoeken u daarom: 1. Te verduidelijken welk fictief project u bedoelt en waar eventueel de bijbehorende projectomschrijving is opgenomen. 2. Aan te geven op basis van welke objectieve criteria de keuze voor junior, medior of senior moet worden onderbouwd en beoordeeld. 3. Te verduidelijken hoe deze motivering meeweegt in de gunningssystematiek. 4. Bij voorkeur een aangepaste Bijlage 3 beschikbaar te stellen waarin per functie afzonderlijke tarieven voor junior, medior en senior worden uitgevraagd, zodat alle inschrijvers op basis van dezelfde uitgangspunten worden beoordeeld. Wij achten deze verduidelijking noodzakelijk om tot een transparante en onderling vergelijkbare prijsbeoordeling te komen.	
--	--	--	--

J	vraag 15	N.a.v. de nota van inlichtingen hebben wij nog een extra vraag. Gezien het sluiten van de vragenronde via deze weg. In uw antwoord op vraag 15 verwijst u naar een fictief project. De aanbestedingsstukken bevat geen informatie over een fictief project. Kunt u deze informatie alsnog verstrekken?	Zie ook de antwoorden: E, G, I
K	artikel 16.5	Naar aanleiding van de beantwoording van de Nota van Inlichtingen hebben wij onderstaande twee aanvullende vragen. Deze hebben betrekking op de vrijwaringsverplichting uit artikel 16.5 en de termijn die nodig is om de gevolgen hiervan zorgvuldig te beoordelen en te verwerken in onze inschrijving.	
		1. Vrijwaringsverplichting artikel 16.5	De onderstaande deel vragen worden hieronder in één antwoord beantwoord
K		Dank voor de beantwoording van vragen 75 en 135, waarmee de reikwijdte van de vrijwaringsverplichting nader is verduidelijkt.	

		Wij begrijpen dat de gemeente de financiële begrenzing van deze vrijwaring eerder heeft beoordeeld. Omdat de vrijwaringsverplichting financieel onbegrensd blijft, kan deze voor ingenieursdiensten een aanzienlijk contractueel risico vormen, mede in relatie tot de beschikbare beroepsaansprakelijkheidsverzekering.	Integraal antwoord op alle deelvragen K: Wij gaan niet akkoord met uw voorstel. U geeft aan dat de vrijwaringsverplichting uit artikel 16.5 van de Algemene inkoopvoorwaarden gemeente Hilversum 2025 onbegrensd blijft. Deze mening delen wij niet. Het uitgangspunt van het Burgerlijk wetboek (BW) is dat de door de benadeelde geleden schade wordt vergoed. Door aan te sluiten bij het BW is geen sprake van ‘onbegrensde’ aansprakelijkheid, aangezien de wettelijke aansprakelijkheidsbeperkingen gewoon blijven gelden, bijvoorbeeld beroep op eigen schuld (artikel 6:101 BW), matiging (artikel 6:109 BW), redelijkheid en billijkheid (artikel 6:248 lid 2 BW). Dit weegt allemaal mee bij het vergoeden van de schade. De duur van de aansprakelijkheid is bovendien beperkt door verjaring en rechtsverwerking. Het aansluiten bij de aansprakelijkheidsbepalingen van het BW is niet disproportioneel, aangezien geen sprake is van ‘onbegrensde’, ‘onbeperkte’ of ‘ongelimiteerde’ aansprakelijkheid. De gemeente verlangt geen verdergaande aansprakelijkheid dan op grond van het BW. Bovendien is de aansprakelijkheid ook nog beperkt omdat de opdrachtgever slechts aansprakelijk is voor zover het gaat om toerekenbare tekortkoming of onrechtmatige daad van hemzelf, zijn personeel of zijn hulppersonen.
K		Vraag: Wij begrijpen het belang van de gemeente om zich te beschermen tegen aanspraken van derden. Tegelijkertijd achten wij het van belang dat de contractuele risico's in een redelijke verhouding staan tot de aard en omvang van de ingenieursdiensten en de mogelijkheden om deze risico's te verzekeren.	

		Daarom verzoeken wij u vriendelijk nogmaals te overwegen de vrijwaringsverplichting van artikel 16.5 onder de aansprakelijkheidslimiet van artikel 16.3 te brengen. Is dat akkoord?	
K		**Mocht de gemeente daartoe niet bereid zijn, dan verzoeken wij u als alternatief te overwegen voor de vrijwaringsverplichting een afzonderlijk, financieel begrensd maximum vast te stellen dat in redelijke verhouding staat tot de opdrachtwaarde en de gebruikelijke verzekeringsmogelijkheden voor ingenieursdiensten.	
		2. Verzoek verlenging inschrijftermijn	
K		Wij hebben veel belangstelling voor deze opdracht en zien ernaar uit om een inschrijving in te dienen. Juist daarom vinden wij het belangrijk om de contractuele risico's vooraf zorgvuldig te kunnen beoordelen.	
K		Vraag: Hoewel de antwoorden op vragen 75 en 135 meer duidelijkheid geven over de toerekenbaarheid van schade, blijft de financiële omvang van de vrijwaringsverplichting onbegrensd. Dit vraagt om een aanvullende juridische beoordeling van de risico's en de gevolgen voor onze inschrijving.	
K		Wij waarderen dat de gemeente de planning reeds heeft aangepast. Om deze beoordeling zorgvuldig te kunnen afronden en een verantwoorde inschrijving voor te bereiden, verzoeken wij u vriendelijk de inschrijftermijn met "vijf werkdagen" te verlengen?	De inschrijftermijn wordt verlengd. De inschrijvingsdatum wordt: - Publicatie Nota van Inlichtingen 2: 28 oktober - Inschrijving wordt: 9 november - Voorlopige gunning wordt: 18 november - Gunning wordt 9 december
		Wij onderschrijven het belang van schoon en emissieloos bouwen en begrijpen de wens van de gemeente om deze ambities ook binnen de raamovereenkomst voor ingenieursdiensten te borgen. Op de website van Schoon en Emissieloos Bouwen (https://www.opwegnaarseb.nl/voor-bouwers) wordt de toepassing van het convenant voornamelijk toegelicht	

		<u>vanuit de rol van uitvoerende bouwbedrijven, onder meer met betrekking tot bouwmaterieel en bouwlogistiek.</u> Aangezien de onderhavige raamovereenkomst betrekking heeft op ingenieursdiensten, zoals advisering, ontwerp en contractvoorbereiding, ontvangen wij graag een praktische verduidelijking van de toepassing van deze eis. Begrijpen wij het goed dat van inschrijvende ingenieurbureaus geen formele aansluiting bij of ondertekening van het SEB-convenant wordt verlangd, maar dat zij zich gedurende de uitvoering van de raamovereenkomst dienen te conformeren aan de SEB-basisniveau-eisen voor zover deze relevant zijn voor de door hen uit te voeren werkzaamheden? Indien dit niet de bedoelde interpretatie is, kunt u dan aangeven welke concrete verplichtingen voor ingenieurbureaus gelden en of hiervoor bij inschrijving bewijsstukken moeten worden aangeleverd? Aangezien deze wijziging pas in de Nota van Inlichtingen is opgenomen, stellen wij een nadere verduidelijking op prijs, zodat inschrijvers hun aanbieding op de juiste wijze kunnen voorbereiden	zie hiervoor ook het antwoord A
l	Bijlage 3	In het tarievenblad dienen inschrijvers te kiezen voor een junior-, medior- of seniortarief op basis van een fictief project. In de aanbestedingsstukken is echter geen fictief project of andere objectieve maatstaf opgenomen aan de hand waarvan het vereiste ervaringsniveau kan worden bepaald. Hierdoor bestaat het risico dat inschrijvers verschillende uitgangspunten hanteren: de ene inschrijver rekent met een juniorprofiel, terwijl andere inschrijvers uitgaan van een medior- of seniorprofiel.	Zie het antwoord bij vraag E

		Nu de aanbesteding slechts één prijscomponent kent en daarin geen differentiatie naar ervaringsniveau is aangebracht, is niet duidelijk hoe de gemeente deze uiteenlopende tarieven op een gelijke, transparante en objectieve wijze zal beoordelen en wegen. Evenmin is een tariefstaffel of andere begrenzing opgenomen, bijvoorbeeld dat een mediortarief maximaal 10% hoger mag zijn dan een juniortarief en een seniortarief maximaal 10% hoger dan een mediortarief. Wij voorzien daardoor het risico dat een inschrijver een laag juniortarief aanbiedt en hiermee een beoordelingsvoordeel behaalt ten opzichte van inschrijvers die, vanuit een andere maar eveneens verdedigbare interpretatie, een medior- of seniortarief hanteren. Vraag: Kan de gemeente verduidelijken welk ervaringsniveau inschrijvers voor de prijsopgave moeten hanteren, op basis van welke concrete en voor alle inschrijvers gelijke uitgangspunten dit niveau moet worden bepaald, en hoe de gemeente waarborgt dat de ingediende tarieven onderling vergelijkbaar en objectief beoordeelbaar zijn? Indien inschrijvers zelf een keuze mogen maken tussen junior, medior en senior, verzoekt u dan tevens toe te lichten hoe wordt voorkomen dat de keuze voor een lager ervaringsniveau leidt tot een oneigenlijk prijsvoordeel? Wij verzoeken de gemeente zo nodig het tarievenblad en/of de aanbestedingsleidraad hierop aan te passen, bijvoorbeeld door één verplicht ervaringsniveau, een representatieve fictieve casus of een bindende tariefstaffel voor te schrijven.	
--	--	--	--